

kundgjort i Pressen, at nu venter der Husholdningerne et ekstra Kvantum Sukker til Syltning. Jeg har lagt Mærke til, at navnlig den socialdemokratiske og radikale Presse med megen Tilfredshed har noteret dette, og jeg kan derfor ikke tilbageholde en Beklagelse af, at disse Partiers Repræsentanter tidligere har været hildede i den Fejltagelse, at der ingen Mangel paa Sukker var ude i Landet. Jeg tror, at hvis man ikke havde haft den Opfattelse, vilde der tidligere være blevet stillet Sukker til Raadighed for Husholdningerne. Saa vilde Husholdningernes energiske Forkæmper, Forstanderinde Fru Lauridsen, Sorø, sikkert have kunnet faa Tilslutning fra andre end fra min Side og faaet sine Ønsker i saa Henseende opfyldt tidligere. Naar jeg har støttet denne Bestræbelse, er det, fordi jeg overalt, hvor jeg kom i Landet, har mødt en Beklagelse af, at man ikke i den Udstrækning, hvori det var ønskeligt, kunde udnytte Frugtspiserne, hvilket var særdeles ønskeligt baade af Hensyn til deres Billighed og deres Sundhed. Det var saa meget mere ønskeligt, som baade Mælkemængden og -prisen kan opfordre til at supplere Spiserne med Frugt.

Naar man ikke har kunnet tiltræde, at der tidligere stilledes et øget Kvantum Sukker til Raadighed for Husholdningerne, maa man antage, at det skyldes alene Hensynet til, at den fornødne Mængde ikke har været til Stede. Men Befolkningen vil have vanskeligt ved at forstaa dette, naar den ser de bugnende Sukkervarebutikker omkring i Byerne. Den har da ikke kunnet forstaa, at det skulde være Mangelen paa Sukker, der var Anledningen. Jeg skal gerne indrømme, at Spørgsmaalet ikke har den samme Interesse for de mere velstillede, der har Adgang til gennem industrielle Produkter at supplere deres Sukkerforbrug ved at købe syltede Frugter, Saft, Marmelade o. s. v. Denne Adgang har ikke i samme Grad staaet aaben for de mindre velstillede.

Saa er der Hensynet til Statskassen. Jeg skal indrømme, at dens Tilstand vel ikke tillader til nedsat Pris at stille et øget Kvantum Sukker til Raadighed for Husholdningerne i Almindelighed, men jeg tror heller ikke, man har ventet dette. Jeg tror egentlig, man kun har ventet at faa den samme Adgang, der er for Industrien til at forsyne sig af den forhaandenværende Sukkermængde til en Pris, der holder Statskassen fri for Tab, og dermed

tror jeg ogsaa, man kunde være tjent. Man har for Smørrets Vedkommende givet Adgang til at købe udover den rationerede Mængde, der sælges for en billig Pris, men der maa man huske paa, at med den Overpris, der i saa Fald skal gives, har Adgangen til at købe mere praktisk talt kun Interesse for de aller mest velstillede. For Befolkningens almindelige Lag har det ingen Interesse. Det stiller sig imidlertid anderledes med Sukkeret. Den Pris, Staten har Sukkeret til, er ikke højere, end at det vilde være særdeles tilfredsstillende, om Befolkningen fik Adgang til at forsyne sig yderligere.

Nu kan man sige, at det er saa sent, at Sagen neppe faar den praktiske Betydning, den ellers vilde have, idet Syltetiden snart er ovre. Og det maa vel ogsaa anses for et Udtryk for Erkendelse af, at det haster meget, at Ministeren har søgt Finansudvalget for gennem dette at faa Billigelse af, at der uddeles et yderligere Kvantum Sukker. Nu maa jeg sige, at jeg er ikke særlig glad for denne Billigelse. Det forekommer mig nemlig, at der er to Ting, som vil bevirke, at man ikke rigtig vil naa det, man har ønsket. Naar man ser den overordentlige Kommissions Indstilling og navnlig lægger Mærke til, at der skal gives Adgang til Køb udover det tilrationerede, forstaaer man, at dette sker, fordi Trangen maaske ikke er den samme i alle Husholdninger, i saa Fald vil en Rationering nemlig ikke opfylde Trangen i samme Grad; dette vil bedre kunne ske ved, at der gives Adgang til Køb. Denne Hensigt er endnu stærkere udtrykt i en Bemærkning om, at der gennem de kommunale Raad eller Kommissioner skulde kunne indsendes Bestillinger. Dernæst er det blevet sagt mig, at den Pris, der er blevet aftalt, skal indeholde en Avance for Statskassen. Det havde jeg heller ikke tænkt mig netop for dette Kvantums Vedkommende, som der skal gives de almindelige Husholdninger Adgang til at købe.

Der er en anden Ting i dette Lovforslag, som jeg kan tænke mig, at adskillige Medlemmer nærer Betænkelighed ved, det er dette, at Sukkerindførselen monopoliseres. Jeg forstaaer og deler disse Betænkeligheder, og jeg har givet dem Udtryk, da vi behandlede Sagen i den overordentlige Kommission. Jeg ønsker, at vi paa alle Omraader skal komme til friere Former for Landets Ind- og Udførsel, saaledes at Konkurrencen kan komme til at